

LIIKUMISTEgevused Õpetajakoolituses

Kokkuvõte Pedagogicum'i suurseminarist 9–10.01.2023

MEETODID ÕPPETÖÖS KASUTAMISEKS:

- TÜ liikumispauside videod asuvad [SIIN](#)
- TÜ Liikumislabori ideepank asub [SIIN](#)
- Lumepallisõda jm soojendusharjutused (*soojendusharjutus rühmitamiseks, paberpallid sisaldavad tegevusi, mõisteid vms*)
- Liikuma kutsuvad skaalad ja sotsiomeetrilised harjutused (*minu arvamus skaalal 0–100, % pakkumine*)
- Gruppidesse jagunemine teemade kaupa (*liikuma kutsuv gruppidesse jagunemine koos anagrammi nuputamisega*)
- Gruppidesse jagunemine (*liikuma kutsuv gruppidesse jagunemine mingi tunnuse alusel nt riietus, jalanõud, juuksevärv vm*)
- Könniloeng seminaris/auditoorse õppetöö osana (*eelnevalt salvestatud loeng/loengu osa, soovituslikult kestusega alla 20 minuti*)
- Audioloengud soovitustega kuulata-vaadata liikudes
- Küsimuste vahetamine/arutelud leides paariline ruumis (*teema kokkuvõte, kordavate küsimuste koostamine, paarilisega küsimuste vahetamine*)
- Mõtdekaardi kujundamine pörandale/seinale (*papptaldrikud ja jäätisepulgad, post-it märkmepaberid*)
- Tulpdiagrammi kujundamine pörandale/seinale (*post-it märkmepaberitest grupiliikmete hinnanguid/arvamusi koondades*)
- Lõbusad liikumispausid (*nt paaristegevus 1-2-3, iga numbri järkjärguline asendamine liigutusega*)
- Täpimeetod (*andmete/arvamuste kogumine*)
- X-breik (*arvamuse küsimine, teadmiste kinnistamine*). Algfaili [LEIAB SIIT](#). Õpetajate juba valmis X-breigid [LEIAB SIIT](#)
- Pärlikaardid ([link](#))
- Koodikaartide meetod (*liikumine erinevate jaamade vahel värvide järjestuse alusel, jaamades ülesande lahendamine*)
- Materjali/ülesannete paigutus ruumis laiali, et soodustada liikumist
- Posterettekanded (*liikumine ettekannete ajal, nt postrite presentatsioon*)
- Maailmakohvik (*liikumine rühmadega erinevate laudade vahel*)

LIIKUMISTEGEVUSED ÕPETAJAKOOLITUSES

Kokkuvõte Pedagogicum'i suurseminarist 9–10.01.2023

ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

(seminari mõttekaartidest ja ankeetküsimustikust):

- Liikumistegevused lõimida süsteemselt õppeainetesse
- Tudengi praktika ülesannetes liikumistegevused nähtavaks (*PPP 1. osa tunni ülesehituse teemasse lõimida eraldi punktina liikumistegevusi vaadelda*)
- Tunniplaanis arvestada, et pika õppepäeva puhul on võimalus loengute/seminaride vahel või ajal värskes õhus liikuda
- Õppejõududele suunatud lühikursus/koolitus liikumistegevuste rakendamisel õppetöös
- Digitehnoloogia võimaluste kasutamine ja liikumistegevustega integreerimine - nn digihigi
- „Hea tava” liikumistegevuste integreerimisel õppetöös
- Instituudi/osakondade/üksuste ülesed ühistegevused ja väljakutsed
- Pidev ja süsteemne liikumistegevuste lõimimine õppetöös kui ka õppejõududele suunatud ühistegevustes, et liikumistegevused saaksid loomulikuks harjumuseks/osaks õppetöös
- Jakobi 5 õueala kohandamine liikumist/liikumistegevusi soodustavamaks
- Virtuaalne ideepank/varaait: [LIIKUMISLABORI KODULEHEL IDEEPANK OLEMAS \(LINK\)](#)
- Kogemuste ja hea praktika jagamine kolleegidega, julgustamine ja toetamine
- Tunnustada/märgata neid, kes liikumist aktiivselt õppetöös rakendavad
- Meetodite uurimine läbi koostöise tegevusuuringu meetodi (nt *lesson study*)

LIIKUMISTEgevuste kirjeldused

LUMEPALL

Ette on valmistatud hulk pabereid, millest igaühel üks ülesanne. Paberid kortsutatakse „lumepallideks“. Seejärel jagatakse klass pooleks. Kummalgi võistkonnal on oma ala – eraldatud nt pingirea, põrandale märgitud joone või keksukummiga. Õpetaja viskab lumepallid õhku ja õpilased hakkavad mängima „lumesõda“, püüdes hoida oma poole pallidest võimalikult puhtana. Kui õpetaja ütleb „stopp“, siis see on märguandeks, et „lumesõda on lõppenud“. Kumbki võistkond loeb üle oma poolele jäänud „lumepallid“ ja vihikusse kirjutatakse üksteise alla sama palju numbreid. Nüüd

harutatakse pallid lahti ja kõik kirjutavad endale oma võistkonna pallide sees olnud ülesanded vihikusse. Järgneb ülesannete lahendamine.

- Meetodit saab kasutada ka gruppideks jagamiseks. Sellisel juhul peab lehti olema nii palju kui on õpilasi – osadel lehtedel on grupi number ja ülesanded ja ülejäänutel ainult grupi number.
- Miks-mitte alustada selle tegevusega tunnikontrolliga algavat tundi. Sellisel juhul on „Lumepallidesse“ peidetud tunnikontrolli lehed. Kellel kortsus leht ei meeldi võib õpetaja käest ka lahendamiseks uue lehe kõrvale küsida.
- Tubast "lumesõda" võib mängida nii klassis, koridoris kui ka trepihallis, kuid alati võiks arvestada, et see tegevus võib olla seotud mõningase mürataseme tõusuga.

KÜSIMUSTE VAHETAMINE

LUMEPALL Ette on valmistatud hulk pabereid, millest igaühel üks ülesanne. Paberid kortsutatakse „lumepallideks“. Seejärel jagatakse klass pooleks. Kummalgi võistkonnal on oma ala – eraldatud nt pingirea, põrandale märgitud joone või keksukummiga. Õpetaja viskab lumepallid õhku ja õpilased hakkavad mängima „lumesõda“, püüdes hoida oma poole pallidest võimalikult puhtana. Kui õpetaja ütleb „stopp“, siis see on märguandeks, et „lumesõda on lõppenud“. Kumbki võistkond loeb üle oma poolele jäänud „lumepallid“ ja vihikusse kirjutatakse üksteise alla sama palju numbreid. Nüüd harutatakse pallid lahti ja kõik kirjutavad endale oma võistkonna pallide sees olnud ülesanded vihikusse. Järgneb ülesannete lahendamine. Meetodit saab kasutada ka gruppideks jagamiseks. Sellisel juhul peab lehti olema nii palju kui on õpilasi – osadel lehtedel on grupi number ja ülesanded ja ülejäänutel ainult grupi number. Miks-mitte alustada selle tegevusega tunnikontrolliga algavat tundi. Sellisel juhul on „Lumepallidesse“ peidetud tunnikontrolli lehed. Kellel kortsus leht ei meeldi võib õpetaja käest ka lahendamiseks uue lehe kõrvale küsida. Tubast "lumesõda" võib mängida nii klassis, koridoris kui ka trepihallis, kuid alati võiks arvestada, et see tegevus võib olla seotud mõningase mürataseme tõusuga.

- Õpetaja võib mõelda välja ka ise mõne teema kohta klassi õpilaste arvule vastav arv küsimusi ning need välja printida. Siis vahetatakse küsimustega silte omavahel. Sedasi on ka kõik küsimused erinevad ning ei lähe küsijatel/vastajatel meelest.
- Kui õpilased kahtlevad õiges vastuses, saab alati õpetaja käest abi paluda või kasutada õpetaja laual olevat kontrolllehte, kus ka kõik õiged vastused kirjas.

LIIKUMISTEGEVUSTE KIRJELDUSED

RÜHMATRÖÖ VÄRVIKAARTIDEGA

Erinevatesse kohtadesse siseruumi või õue on riputatud 8 erivärvilist ülesandealust, millele on kinnitatud ülesanded. Ülesannete sisud peaksid olema kõigis punktides samamahulised ning lisaks võiks olla pakutud tegevusi kiirematele õpilastele. Klass jagatakse kaheksaks rühmaks. Igal rühmal on oma värvikoodiga liikumiskaart. Liikumine toimub vastavalt värvikaardi värvidele. Nool näitab liikumise suunda. Näiteks kui noole juures esimene värvitriip on sinine, siis liigutaksegi rühmaga sinise ülesande juurde jne. Küsimustele võivad õpilased vastata nii kirjutusalust ja töölehte kasutades aga ka nutiseadme abiga.

MÕISTEKAART või MÕTTEKAART

Klass jagatakse 2-4 liikmelisteks rühmadeks. Iga rühm valib koha, kus on põrandal piisavalt ruumi mõistekaardi tegemiseks. Sõltuvalt tunni teemast saab iga rühm keskse mõiste, mida üheskoos hakatakse kaardistama. Mõiste kirjutatakse paberile (või papptaldrikule, lamineeritud sedelile vms) ja asetatakse põrandale. Selle ümber hakatakse looma mõistekaarti, kasutades sedeleid, millele selgitavaid mõisteid kirjutada ja puutikke või pulkaside (hästi sobivad jäätisepulgad, segamispulgad, grilltikud jne.), millega mõisteid omavahel ühendada.

- Sedelid ja tikud võiksid asuda gruppidest nii palju eemal, et õpilased peavad neid võtmas käima;
- Õpetaja võib abistamiseks lisada ka erinevaid küsimusi – nt mis, miks, kuidas, millal jne.
- Eri taseme mõistete jaoks võib mõistekaardis kasutada erinevaid vahendeid (erivärvilised sedelid, erisuurusega papptaldrikud jne)
- õues saab mõistekaardi tegemiseks kasutada kivisillutist ja kriite.

